

СЮЖЕТНО-ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРЕЙСЬКИХ НАРОДНИХ КАЗОК

Кінджибала О. С.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

У статті здійснено аналіз різноманітних систем класифікації корейських народних казок, детально проаналізовано доробки провідних фольклористично-літературознавчих шкіл, які мали суттєвий вплив на становлення та розвиток досліджень корейського фольклору. Зазначено, що у світовій науці казковий текст неодноразово виступав об'єктом докладних студій структурного, лексичного, стилістичного та навіть культурологічного характеру. Водночас зауважено, що в корейській фольклористиці казка як наратив стала об'єктом поодиноких студій у річищі міфологічної і компаративістичної теорій лише в другій половині XIX століття і лише з другої половини XX століття була досліджена більш ґрунтовно. Особливу увагу присвячено з'ясуванню трактування терміна «казка» 옛날이야기 корейською мовою, оскільки корейські казки неможливо співвіднести з трактуванням цього терміна українською мовою.

Зауважено, що народна казка як окремий фольклорний жанр становить сукупність прозових творів із виразним фантастичним елементом і настановою на вигадку. Дослідження оперто на розподіл народних казок на три різновиди: про тварин, чарівні та соціально-побутові. З урахуванням аналізу найбільш давнього пласта корейських народних казок про тварин доведено, що такі наративи мають характерне дуалістичне зображення героїв, оскільки зіставляють тварин, яким притаманна благородність, та людей, що іноді діють егоїстично.

Помічено, що важливою прикметою є відсутність чітких меж між окремими жанровими різновидами, що спричинює дифузю персонажів казкового епосу. Увагу зосереджено на систематизації персонажів корейської казки. Із застосуванням принципу частотності виділено дві основні групи їх. Зокрема, виокремлено центральних персонажів, серед яких тигр, лисиця, заєць, та другорядні (усі інші персонажі). Досліджено, що центральні персонажі використовують трікстерські рольові відношення, відповідно до яких і поступають.

У статті детально проаналізовано образ тигра, який виступає одним із центральних персонажів казок про тварин, водночас будучи тотемною твариною усього корейського народу.

Ключові слова: корейський фольклор, корейські народні казки, класифікація казкового наративу, казки про тварин.

Kindzhybala O. S. Narrative typological features features of Korean folk tales. The article analyzes the various classification systems of Korean folk tales, analyzes in detail the achievements of leading schools of folklore and literature, which had a significant impact on the formation and development of research on Korean folklore. It should note that the world science fairy-tale text has repeatedly been the object of detailed studies of structural, lexical, stylistic and even culturological nature. However, in Korean folklore, the fairy tale as a narrative became the subject of isolated studies in the stream of mythological and comparative theories only in the second half of the nineteenth century, and only in the second half of the twentieth century was studied more thoroughly. The object of this study is the Korean folk tale, special attention was paid to clarifying the interpretation of the term "fairy tale" 이야기, in Korean, as Korean fairy tales cannot be compared with the interpretation of this term in Ukrainian. It was note that she considered a folk tale as a separate folk genre, which is a set of prose works with a distinct fantastic element and a guide to fiction. We use the division of folk tales into three varieties: about animals, magic and social. Analyzing the oldest layer of Korean folk tales about animals, was prove that such narratives have a characteristic dualistic image of the heroes. Animals have nobility, but people sometimes act selfishly. An important feature is the lack of clear boundaries between individual genres, which causes the diffusion of characters in fairy tales. Attention focused on the systematization of the characters of the Korean fairy tale, applying the principle of frequency; there are two main groups depending on the frequency of their appearance. In particular, you can select the central characters - tiger, fox, hare and minor (all other characters). It is investigate that the central characters use trickster role relations, according to which they act. The article analyzed in detail the image of a tiger, which is one of the central characters in fairy tales about animals, while being a totem animal of the entire Korean people.

Key words: Korean folklore, Korean folk tales, classification of fairy tale narrative, tales about animals.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Загальновизнаною є думка про те, що казка, а в нашому дослідженні корейська казка, є жанром фольклору і водночас невичерпним джерелом духовної та поетичної культури, яке має повчальний характер [11, 5]. Саме в казці можна простежити перші вірування (анімізм, шама-

нізм) та релігійні уявлення (конфуціанство, буддизм тощо), а також ту роль, яку вони відігравали у повсякденному житті народу. Варто зазначити, що казка, як і будь-який інший літературний твір, має свою специфічну композицію, характерні для неї лексичні, стилістичні та навіть синтаксичні особливості. Знання особливостей народного світо-

сприйняття є необхідними для розуміння корейської мови, специфіки поведінки, адекватного сприйняття невербальних знаків. Незважаючи на велику кількість досліджень казкового епосу корейськими вченими, майже немає досліджень, які б мали на меті системно проаналізувати тематику та персонажну систему казкового дискурсу. Без ґрунтового аналізу, виокремлення, дослідження особливостей та закономірностей корейської народної казки майже неможливо зрозуміти специфіку корейського світосприйняття, оскільки систематичні дослідження дають змогу не лише проаналізувати вплив казки на сучасну літературу та мову, а й краще зрозуміти сам менталітет корейського народу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У своєму дослідженні ми будемо опиратися на роботи корейських літературознавців, об'єктом наукового аналізу яких стали структурно-типологічні особливості казок, а саме роботи дослідників Чве Інхака, який досліджував типологічні особливості казок, Чо Хіуна, основні праці якого присвячені аналізу персонажних систем корейських народних казок, та Лі Боккю, запропоновану класифікацію казкових наративів якого використано під час укладання «Великої серії корейського фольклору» [15, 3–5]. Зазначимо, що на ґрунті дослідження казкового епосу сформувалися провідні фольклористично-літературознавчі школи, доробками яких ми також будемо послуговуватися.

Формулювання мети і завдань статті. Метою дослідження є спроба окреслити своєрідність корейських народних казок на сюжетному, персонажному рівнях з метою виокремлення найпоширеніших сюжетних ліній та характеристики семантики окремих образів. Для досягнення поставленої мети одним із основних завдань є аналіз сюжетно-мотивного фонду корейського казкового епосу, а саме казок про тварин, простеження основних окремих мотивів, сюжетів та персонажів казки.

Виклад основного матеріалу дослідження. У корейській фольклористичній казка стала об'єктом дослідження відносно недавно. Проте і до сьогодні

серед науковців немає одностайності щодо трактування терміна «казка», засад належності того чи того наратива до них. У нашому дослідженні принципово важливо визначити, що таке казка, чим вона відрізняється від інших форм народної прозової епіки, але найважливіше для адекватного оперування поняттями – визначити, як співвідносяться українські терміни і корейські.

Казки були б неможливі без міфічного світогляду наших пращурів. Саме міфи були покладені в основу будь-якої казки як відображення узагальненого образу навколишнього світу в колективній свідомості. Зазначимо, що міф – це стародавня народна оповідь про явища природи, історичні події тощо або фантастичні оповідання про богів, обожнених героїв, уявних істот [6,10]. У міфах надається пояснення важливих подій з життя, природних явищ тощо.

Казка є більш наближена до звичайного побутового життя з його народними звичаями, обрядами, родинним побутом тощо. Міфи, намагаючись охопити дійсність у цілому, розповідають нам про богів, героїв і міфічних істот, які і встановлюють порядок речей. Вони вимагають певної урочистості викладу, а стиль казок визначається їхньою побутовою тематикою. Казки пишуться розмовною мовою з використанням великої кількості прислів'їв, приказок тощо [14]. На відміну від міфу, вони мають чітку композицію, яку створюють стійкі формотворчі елементи (повтори, постійні епітети тощо) [14].

Під час дослідження корейських казок (сольхва, 설화) непродуктивно спиратися на українське розуміння понять «народна казка» для міндам (민담), «міф» для шінхва (신화) та «легенда» для чонсоль (전설). У цьому питанні на перший план виступає проблема мови та семантичного наповнення слова. Корейські терміни чонсоль (전설), шінхва (신화) та міндам (민담) виникли на базі китайських ієрогліфів, тож для їх правильного розуміння треба звернутися до китайського письма [10, 4].

Як видно із табл. 1, кожний із ієрогліфів (화, 설, 담) має спільний ключ – «говорити, розповідати». Шін (신) стосується духів, монстрів, напів-

Таблиця 1

Ієрогліфи у складі корейських термінів

Ієрогліф	Вимова	Значення
神	신 – «шін»	дух, бог, божество, надприродне
話	화 – «хва»	слова, говорити
傳	전 – «чон»	передавати, передавати з покоління в покоління
說	설 – «соль»	говорити, розповідати
民	민 – «мін»	люди, народ, людство
談	담 – «дам»	розповідати, говорити

богів так само, як і до богів, що мешкають на небі, тож термін шінхва (신화), здавалося б, має стосуватися всіх казок, де є згадки про надприродні істоти. Термін чонсоль (전설) можна перекласти приблизно як «казка, що передається з покоління в покоління», водночас міндам (민담), вочевидь, означає казки про звичайних людей.

Професор Сеульського Національного Університету Чо Доніль у роботі «Класифікація системи типів корейських казок» звертає увагу на відмінності кожного із зазначених термінів щодо протагоніста – головного героя твору [10, 5].

З табл. 2 видно, що шінхва (신화) та чонсоль (전설) дуже відрізняються одне від одного, а міндам (민담) ближчий до шінхва (신화), аніж до чонсоль (전설). На відміну від системи міфів у інших народів, корейська система складається майже виключно з міфів про походження нації (наприклад, міф про Тангуна). У цих міфах надприродні сили представлені небожителями (у міфі про Тангуна це небесний цар Хванін та його син Хванун), які творять земний світ, втручаються у справи людей [10, 20]. На думку дослідника Г. Гулберта, майже всі надприродні сили та божественні створіння здаються менш суттєвими, аніж сама людина [8, 12]. Вони сильніші, вправніші, але рідко коли благородніші за людину. На відміну від грецьких міфів, у корейських міфах божества діють не самі собою, а в контексті людського життя, їхні вчинки мають безпосередній вплив на людство. Вони не діють в межах лише свого небесного світу, їхні вчинки пов'язані із земними подіями. Специфіка розуміння корейцями чонсоль (전설) унеможливорює їхню точну класифікацію, тому часто трапляються переклади цього терміна і як «міф», і як «легенда».

Щодо міндам (민담), то героєм цих розповідей є звичайна людина, іноді навіть дурень. Йому вдається подолати труднощі завдяки своїй кмітливості або хитрощам, а це суперечить конфуціанським принципам, за якими все має своє місце і порядок. Таким чином, аналіз казок передбачає враховування специфіки корейських визначень.

Відкритим і спірним до сьогодні залишається питання класифікації корейської казки. Перш ніж розглянути їх, потрібно вказати на ті проблеми, з якими стикаються дослідники, які аналізують корейську казку. Так, більшість науковців вивчають казку за її структурою або структурними елементами. До методу структурного аналізу казкового

нарративу звернувся Пропп у «Морфології казки» [5]. Після виходу цієї праці постало питання, яку частину тексту можна розглядати як мінімальну одиницю. Так, для А. Аарне це – тип, для Стіва Томсона і Проппа – мотив, для Леві Стросса – міфема. Кожна із цих систем доповнює одна одну.

На нашу думку, більшість корейських науковців, зокрема Ю. Сойон, Кім Сойон, Хо Вонгі, Чхо Інхп, Кім Тхеву, Ан Хьонкьон, Чо Хунсу, Джо Хійон, у своїх дослідженнях користуються системою класифікації Аарне-Томпсона, поділяючи казковий епос на 3 типи:

1. Казки про тварин.
2. Звичайні казки.
3. Жарти та анекдоти [6, 19–20].

Керуючись згаданою класифікацією та її доповненням російським фольклористом М. П. Андреевим, Чхо Інхак видав покажчик під англійською назвою “A Type Index of Korean Folktales” [20]. Свій варіант класифікації запропонував Лі Боккю у доробку «Велика серія корейського фольклору» (한국구비문학대계). Аналіз та диференціацію казок наведено в енциклопедії «Британіка» [14, 502]. Російський дослідник В. Пак поділяє казки на:

- чарівні казки (героєм їх є мандрівний монах або чарівник-мудрець);
- побутові казки (героями є прості люди, присутні також чарівні сили);
- казки про наречених (головний герой бажає одружитися з молодою вдовою);
- казки про Кім Сондаля (головний герой є протитипом Робін Гуда);
- казки про тварин [1, 7].

Наше дослідження корейських казок ґрунтується на аналізі трьох збірок «Казки стародавньої Кореї» за редакцією Тхе Хунха (50 казок) і 3-му та 4-му томах антології корейського фольклору 한국전래동화집(50 казок).

У процесі аналізу корейської народної казки спершу здається, що вона має багато спільного з українською казкою: спільні типи, сюжети й герої. Сама казка має позитивний кінець: добро перемагає зло, справедливість, відданість, чесність завжди винагороджуються («Міст Доброго і Злого брата»), «Як хлопчик свого тата врятував», «Принц Хо Донг», «Замок сороки», «Дружина Томі», «Червоний персик», «Другий поцілунок Персикової вдови», «Янбан, що загубив свій пояс»). У казковому нарративі

Таблиця 2

Відмінності різних жанрів щодо протагоніста

Жанр	Шінхва (신화)	Чонсоль (전설)	Міндам (민담)
Протагоніст	Божественного чи напівбожественного походження.	Видатна людина (неординарна).	Звичайна або навіть недалека людина.
Тема	Протагоніст засновує державу, або стає родоначальником нації, або ж робить інше героїчне діяння з допомогою небесного покровителя або батьків.	Протагоніст виступає проти чинного авторитету чи сили.	Протагоніст долає труднощі, часто кумедно.
Розв'язка	Протагоніст перемагає.	Протагоніст зазнає поразки.	Протагоніст перемагає.
Відношення до світу	Надприродна сила (особистість протагоніста) долає світ.	Світ долає особистість.	Звичайна особистість долає світ.

є велика кількість приказок та прислів'їв, які побувають і сьогодні – 계집은 늙으면 여우가 된다 (коли жінка старіє, вона стає лисицею), 개 꼬라지 미워서 낙지 산다 (погано ставиться до людини, яку ви не любите), 호랑이에게 물러가도 정신만 차리면 산다 (збережеш почуття гідності – все переможеши), 용이 되다 (дослівно «стати драконом» – бути крацим, ніж раніше), 용을 타다 (дослівно «осідлати дракона» – вдало одружитися) [18, 27–30]. Композиція казки також має зачин та кінцівку. Починається казка може словами «*Це трапилося так давно, коли наших дідів ще не було на світі*» або «*Коли тигр палив люльку*» чи «*Багато років тому трапилося...*» [13]. Однак є чимало історій, які починаються просто словами 옛날에는, 옛날에 어느 곳에 (давним-давно; давним-давно у якомусь місці) (4, 45–49). Приказка може слугувати кінцівкою казки – «*Хотів позбутися однієї гuli, а отримав другу*» («Пак і Кім»); «*Будеш знати як за добро злом платити*» («Невдячний тигр»); «*Дружба між братами – свята*» («Маленький Кім і розбійники») [3, 58–68].

На думку дослідника Шин Вуджанга, казки про тварин (동물담) можна вважати найдавнішим пластом народної казки, таким нарративам притаманні певний художній вимисел і своєрідна тематика [15, 41]. Аналізуючи витоки художніх образів у казках цієї групи, можна припустити, що в них зберігаються вірування первісної людини у силу та магію природи, відображається картина світогляду людей того часу, коли тварина виступала предметом поклоніння, з яким люди повинні були співіснувати в гармонії. Завдяки певним часовим трансформаціям, побудові сюжетних ліній та образів головних героїв казки про тварин можна виокремити з-поміж інших груп.

Варто також пам'ятати, що такі поняття, як вірування, міф, первісна сага, переказ або казка – це специфічні історичні категорії, які з огляду на певні обставини могли якоюсь мірою взаємо проникати і взаємодіяти між собою, проте ніколи не збігалися, оскільки не були та й не могли бути тотожними. Адже кожна з них створювалася під впливом відповідних суспільних чинників, у різних умовах формування і на різних стадіях розвитку сім'ї, роду, племені і, природно, по-різному, у своєрідній якійсь сутності з'являлася в певну історичну епоху, створюючи той первісний ґрунт, на якому й започаткувався характерний художній вимисел у казках аналізованого циклу. «Появі власне казок, – слушно стверджує російський дослідник В. П. Анікін, – передували оповідання, безпосередньо пов'язані з повір'ями про тварин. У цих оповіданнях діяли майбутні головні герої казок про тварин. Ці оповідання ще не мали алегоричного значення. В образах тварин розумілись тварини і ніхто інший... В оповіданнях міфічного характеру було вузько практичне життєве призначення. Можна припустити, що вони розповідались з напутньо-дидактичними цілями і навчали людей, як треба ставитись до звірів» [1, 62–63].

З урахуванням того, що саме тварини були найбільш сприятливим об'єктом для алегоричного розкриття певних рис характеру людини, вони відомі в історії давніх людей. Власне з моменту складання специфічної художньої алегорії, яка, як відомо,

є важливою жанровою ознакою казки взагалі, й розпочинається історія казки про тварин як такої [2, 10].

Корейські казки про тварин, на нашу думку, походять від міфу про Тангуна. Другою найбільш давньою згадкою казок про тварин можна вважати розповідь «Засць і Черепаха», яка увійшла до відомої казки «고양이 목에 방울 달기», яку опубліковано під назвою Myohang Hyeongyeong у книзі «Сунджі» за редакцією Ман Джонго. Такий самий сюжет є і в «Езопових байках», у покажчику Арне-Томпсона (АТ), занотований під номером 110. Цей тип казок в Енциклопедії корейського фольклору Кім Тхевоном пропонується розподілити на такі підтипи: казки про походження; стратегічні наративи; повернення благородного вчинку або доброти [11]. До першого підтипу можна віднести історії, у яких наратив зосереджено на прояві певних фізичних особливостей, наприклад, звідки у тигра довгий хвіст, а у зайця – короткий. До другого підтипу уналежують розповіді, які зображають стратегії у вчинках та поступках менш слабших тварин перед сильнішими, домінуючими. Яскравим прикладом такої історії є казка «Заячий суд» (토끼의 재판), у якій заць завдяки своїй кмітливості та розуму зміг перемогти сильнішого і не зовсім дотепного тигра [4, 338]. Третій підтип казок включає в себе розповіді про те, що завдяки своїм хорошим вчинкам тварини отримують винагороду. Героями таких історій є кішка, собака, сорока, фазан, лелека, змія, жаба, тигр, риба, комар і муха. Корейці вважали, що деякі тварини наділені магічною силою і можуть легко перетворюватися на будь-кого. Це такі тварини, як лисиці, тигри та змії. Пояснення цього треба шукати у прадавніх віруваннях та тотемізмі, який залишив виразний відбиток на «звіриному епосі» у початковий період його формування. «Тотемізм, – як відзначають вчені, – це ціла стадія в історії первісної релігії, стадія, через яку пройшло все докласове суспільство на певному ступені свого розвитку» [20]. Ці тотемістичні, фантастичні за своєю суттю вірування виникли на основі забобонного схилення первісної людини перед іншими живими істотами (найчастіше – тваринами, рідше – рослинами), обожнювання їх як мовби охоронців, могутніх захисників та покровителів роду.

У казках корейського народу дуже поширений образ тигра. Саме тигр, як беззастидливо припускає Чон Джінгі, у корейців здавна був особливо шанованою, «священною (тому що найбільш небезпечний) твариною» [20]. Отже, мабуть, не випадково в корейському фольклорі з повір'я про перевертня-тигра (у нього начеб за певних обставин може часом перекинутись людина) розпочинається цикл казок про тварин.

Дуалістичність такого образу можна простежити в казці про прекрасну тигрицю. Дівчина-тигриця кожного дня молилася в храмі за своїх братів-тигрів, які губили людей. Вона докоряла їм, що «навіть Будда не сміє губити людей». Тигрів чекає кара за їхні лихі справи, про що в неї було знамення з небес. Єдиний спосіб врятувати своїх братів – померти від меча їхньої жертви Кім Хьона. Але Кім Хьон і дівчина кохали один одного, не міг чоло-

вік вбити тигрицю. Тоді вона пішла до міста і налякала людей. Наказом імператора було вистежити тигра, і Кім Хьону нічого не залишалось, як піти її шукати. Коли вони зустрілися, дівчина вбила себе його мечем і перетворилася на тигрицю. Її жертва врятувала братів від кари (2, 190–192).

Прикладом самопожертви є казка про кішок. Чоловік зустрів якусь зеленооку дівчину надзвичайної краси. Довго він ішов за нею, аж до самого її дому. І так йому вона сподобалася, що одразу ж попросив в її батьків дозвіл на одруження. Але наступного дня, коли чоловік мав стріляти з лука на конкурсі, жінка розповіла йому, що йому необхідно вбити трьох диких звірів. Вони будуть в білих одягах їхати верхи на мулах. Якщо ж не вбити їх, то ці звірі всіх з'їдять. Ця жінка наказала чоловікові вбити себе і свою родину, аби захистити людей від небезпеки. Вона мала дітей в грудях, яких забрав чоловік із собою. Ці діти пізніше стали називатися кішками (4, 19). Знову бачимо дуалістичне зображення благородства і самопожертви тигриці з одного боку та лихих наміри її родичів-тигрів з'їсти людей, – з іншого.

У невеличкій казці «Хто найстрашніший?» саме тигра згадують спершу, а лише потім духів, привидів, грім тощо (2, 291). Це свідчить про те, який жах наводив тигр на людей. У казці про чарівника Чон Учхі тигр прийняв образ звичайного жєбрака, у казці про монаха-тигра до заможного чоловіка прийшов монах вимагати віддати за нього заміж дочку. Ані батько, ані семеро братів дівчини не погодилися, за що монах всіх вбив. Зрештою, дівчині допоміг чоловік, що опинився в тих краях. Він вбив монаха, і виявилось, що то був тигр-перевертень (2, 198). Треба відзначити, що в казках мотив перетворення тигра в монаха дуже поширений. У казці про жінку-тигрицю розповідається про одного вченого, який засидівся до пізньої ночі за книжками, згодував і попросив дружину принести йому щось поїсти. Закінчилося тим, що до нього прийшли дві абсолютно однакові жінки. Він взяв за руку кожну з них і тримав до перших півнів, коли та, що була справа, перетворилася на тигра (4, 43). Не зрозуміла причина появи перевертня в будинку вченого, вона залишається поза увагою розповідача.

Дослідник фольклору Чве Намсон зазначає, що як для Китаю дракон, для Індії слон та лев стали символами фольклору, так для Кореї став символом тигр. Тому цілком зрозумілим є факт, що Чосон у давні часи також називали *호담국* (Ходам-гук (дослівно – місцем, де проживало багато тигрів)).

[20]. Класифікацією та аналізом казкових наративів, які б починалися словами *옛날옛적에 호랑이 담배 피울때* (це відбувалося тоді, коли тигри ще курили), займалося багато дослідників, зокрема Чве Інхак, Лі Чаншік, Хван Чонхва, Лі Кавон. У результаті цих досліджень вдалося виділити такі типи:

1. Перетворення тигра.
2. Відплата добром за добро.
3. Нерозумний тигр.
4. Тигр, який проявляє синівську повагу до батьків [18].

У корейському літературознавстві цикл казок, головним героєм яких є тигр, також називають *호설화* (хосольхва), *호화* (хохва), *호전설* (хочон-соль), *호환담* (хохвандам). Залежно від ролі тигра в казці корейські дослідники поділяють такі наративи на групи: 1. Казки, у яких тигр є головним героєм. 2. Тигр і людина мають однакові ролі. 3. Тигр – головний герой, а людина – його помічник. 4. Людина виступає головним героєм, а тигр – її помічником. 5. Разом із тигром представлені інші тварини.

Цікавим для аналізу видаються історії, де тигр є втіленням духу гір. За народними повір'ями деяких районів, якщо тигр нападав на людину, то вважалося, що це вона винна, бо якимось чином наклікала гнів духа. Разом із зеленим драконом білий тигр став синонімом китайського інь та янь. Тигр як сильне, потужне начало має стримуватися драконом (образ асоціюється з владою, авторитетом, імператором), а разом вони повинні складати врівноважену систему. Цікаво, що особисті воїни-охоронці імператора називалися «воїнами тигра та дракона» [10].

Висновки та перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Отже, у дослідженні проаналізовано корейський казковий епос на сюжетному та персонажному рівнях. Окреслено складність шляхів, якими розвивалась казкова образність, – від простого споглядання людиною доквілля до художнього узагальнення, кожне з яких відзначається цілком певним змістом. Важливим також є з'ясування генетичних джерел образів та мотивів, розкриття шляхів і характеру дії в процесі формування корейського «звіриного епосу», різноманітних культурних чинників, інонаціональних елементів тощо, вивчення особливостей засвоєння місцевою традицією мандрівних сюжетів, дослідження творчого методу казкарів, функціональних рис, композиції, стилю творів цього циклу. Усе це сприяло б окресленню провідних тенденцій, основних закономірностей складання та функціонування корейської народної казкової традиції в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аникин В. П. Русские народные сказки. Москва : Пресса, 1998. 176 с.
2. Березовський І. Українські народні казки про тварин. *Казки про тварин*. Київ : Наукова думка, 1979. 239 с.
3. Ким А. А. О некоторых способах классификации сюжета и героев народных сказок. *Вестник Томского государственного педагогического университета*, 2006. № 13. С. 117–120.
4. Пропп В. Я. Фольклор и действительность : избранные статьи. Москва : Лабиринт, 1998. 423 с.
5. Элиаде М. Аспекты мифа. Москва : Инвест-ППП, 1995. 240 с.
6. Antti Aarne. The Types of The Folktale. A classification and bibliography Antti Aarne's Verzeichnis der Märchentypen Translated and enlarged by Stith Thompson. Helsinki : Suomalinen Tiedakatemia, 1961. 588 p.
7. Gale J. Korean folk tales: imps, ghosts and fairies. N Y : E. P. Dutton & CO, 1993. 233 p.
8. Hulbert H. Korean Folk-tales. *Transactions of the Korea Branch of the Royal Asiatic Society*. Seoul: Methodist Publishing House, 1902. Vol. II. Part II. P. 45–79. URL: http://www.raskb.com/transactions/VOL02Part2/VOL02part2_2.docx (дата звернення 12.11.2020)

9. La Sure Ch. Korean mythology. Mythica. 2001. URL: http://www.pantheon.org/areas/mythology/asia/korean/korean_mythology.html (дата звернення 20.11.2020)
10. 김 호 근·윤열수. 홍시와 어머니, 한국호랑이, 열화당, 1986. 280쪽.
11. 이 간 원. 조선의 호랑이. 학민사, 1993.
12. 임 재 해. 민속문화의 생태학적 인식, 당대, 2002.
13. 한국민담의 유형 연구최인학, 인하대학교출판부, 1994.
14. 한국 브리태니카. 8권. 서울: 삼화출판사, 1993.
15. 한국전래 동화집3. 땅속 나라 도둑 귀신. 이원수 창작과비평사. 2001. 244 쪽.
16. 한국전래 동화집4. 황금대들보. 이원수 손동인 창작과비평사. 2001. 222쪽.
17. 최 인 학 한국민담의 유형 연구. 인하대학교출판부. 1994. 348 쪽.
18. 황 정 화. 한국호랑이 민담연구. 전남대 석사학위논문. 1990. 16-17쪽
19. 최 인 학. 설화 속의 호랑이. 한국 민속 문화의 탐구. 국립민속박물관, 1996. 15-26쪽.
20. 최 남 선. 조선 역사 및 민속사상의 혼. 한국의 호랑이, 열화당, 2003. 459쪽.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Гарин-Михайловский Н. Г. Собрание сочинений : В 5 т. Т. 5 : По Корею, Маньчжурии и Ляодунскому полуострову. Вокруг света. Корейские сказки. Сказки для детей. Пьесы. Воспоминания, статьи 1894–1906. Москва : Гослитиздат, 1958. 720 с. URL: http://az.lib.ru/g/garinmihajlowskij_n/text_1898_koreiskie_skazki.shtml (дата звернення 9.11.2020).
2. Пак В. Феи с Алмазных гор: Корейские народные сказки. Москва : Художественная литература, 1991. 383 с.
3. Tae Hung Ha Folk Tales of Old Korea. *Korean Cultural Series*. Yonsei University press, Seoul. 2002. Vol. VI. 300 p.
4. 장 덕 순. 한국설화문학연구. 서울대학교출판부. 1978. pp. 94-106.

REFERENCES

1. Anikin, V. P. (1998). Russkie narodnye skazki [Russian folk tales]. Moskva: Pressa [in Russian].
2. Berezovskyi, I. (1979). Ukrainski narodni kazky pro tvaryn. Kazky pro tvaryn [Ukrainian folk tales about animals. Tales about animals]. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
3. Kim, A. A. (2006). O nekotorykh sposobakh klassifikatsii syuzheta i geroev narodnykh skazok. [On some ways of classifying the plot and heroes of folk tales]. *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta*, 13, 117–120 [in Russian].
4. Propp, V. Ya. (1998). Folklor i deystvitel'nost' [Folklore and Reality]: izbrannye stati. Moskva: Labirint [in Russian].
5. Eliade, M. (1995). Aspekty mifa [Aspects of the myth]. Moskva: Invest-PPP [in Russian].
6. Antti, Aarne. (1961). The Types of The Folktale. A classification and bibliography Antti Aarne's Verzeichnis der Märchentypen Translated and enlarged by Stith Thompson. Helsinki: Suomalinen Tiedakatemia [in German].
7. Gale, J. (1993). Korean folk tales: imps, ghosts and fairies. New York: E. P. Dutton & CO [in English].
8. Hulbert, H. B. (1902). Korean Folk-tales. *Transactions of the Korea Branch of the Royal Asiatic Society*. Seoul: Methodist Publishing House, 2 (2), 45–80. Retrieved from: http://www.raskb.com/transactions/VOL02Part2/VOL02part2_2.docx [in English].
9. La Sure Ch. (2001). Korean mythology. Mythica. Retrieved from: http://www.pantheon.org/areas/mythology/asia/korean/korean_mythology.html [in English].
10. 김 호 근·윤열수. 홍시와 어머니, 한국호랑이, 열화당, 1986. 280쪽 [in Korean].
11. 이 간 원. 조선의 호랑이. 학민사, 1993 [in Korean].
12. 임 재 해. 민속문화의 생태학적 인식, 당대, 2002 [in Korean].
13. 한국민담의 유형 연구최인학, 인하대학교출판부, 1994 [in Korean].
14. 한국 브리태니카. 8권. 서울: 삼화출판사, 1993 [in Korean].
15. 한국전래 동화집3. 땅속 나라 도둑 귀신. 이원수 창작과비평사. 2001. 244 쪽 [in Korean].
16. 한국전래 동화집4. 황금대들보. 이원수 손동인 창작과비평사. 2001. 222쪽 [in Korean].
17. 최 인 학 한국민담의 유형 연구. 인하대학교출판부. 1994. 348 쪽 [in Korean].
18. 황 정 화. 한국호랑이 민담연구. 전남대 석사학위논문. 1990. 16-17쪽 [in Korean].
19. 최 인 학. 설화 속의 호랑이. 한국 민속 문화의 탐구. 국립민속박물관, 1996. 15-26쪽 [in Korean].
20. 최 남 선. 조선 역사 및 민속사상의 혼. 한국의 호랑이, 열화당, 2003. 459쪽 [in Korean].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Garin-Mikhaylovskiy, N. G. (1958). Sbranie sochineniy: V 5 t. T. 5: Po Koree, Manchzhurii i Lyaodunskomu poluostrovu. Vokrug sveta. Koreyskie skazki. Skazki dlya detey. Pesy. Vospominaniya, stati 1894–1906. Moskva: Goslitizdat [in Russian].
2. Pak V. (1991). Fei s Almaznyh gor: Koreyskie narodnye skazki [Fairies of the Diamond Mountains: Korean Folk Tales]. Moskva: Hudozhestvennaja literature [in Russian].
3. Tae Hung Ha (2002). Folk Tales of Old Korea Korean. *Cultural Series*. Yonsei University press, Seoul, VI [in English].
4. 장 덕 순. (1978). 한국설화문학연구. 서울대학교출판부. 94–106 [in Korean].